

RECURSOS DIDÁCTICOS

VISITA Á ZONA XEOLÓXICA DE CASTRELO, NO CONCELLO DE BURELA

BARCIA IRAVEDRA, Agueda M^a

I.E.S. Monte Castelo -BURELA

SITUACIÓN DA ZONA :

O Concello de Burela atópase situado na costa de Lugo e máis concretamente no centro da comarca de A Mariña. Desde o punto de vista xeolóxico emprázase na zona Asturoccidental-leonesa do macizo Hespérico, coincidindo co comenzo da “rasa cantábrica”.

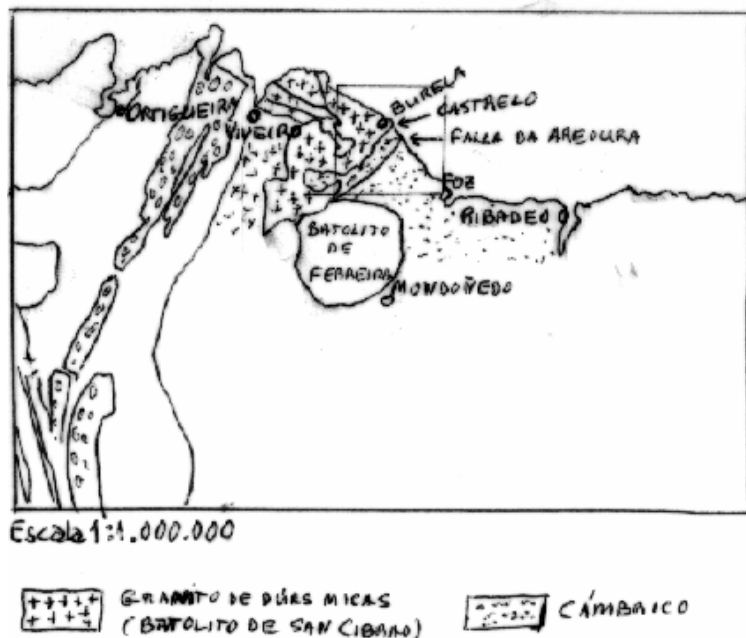
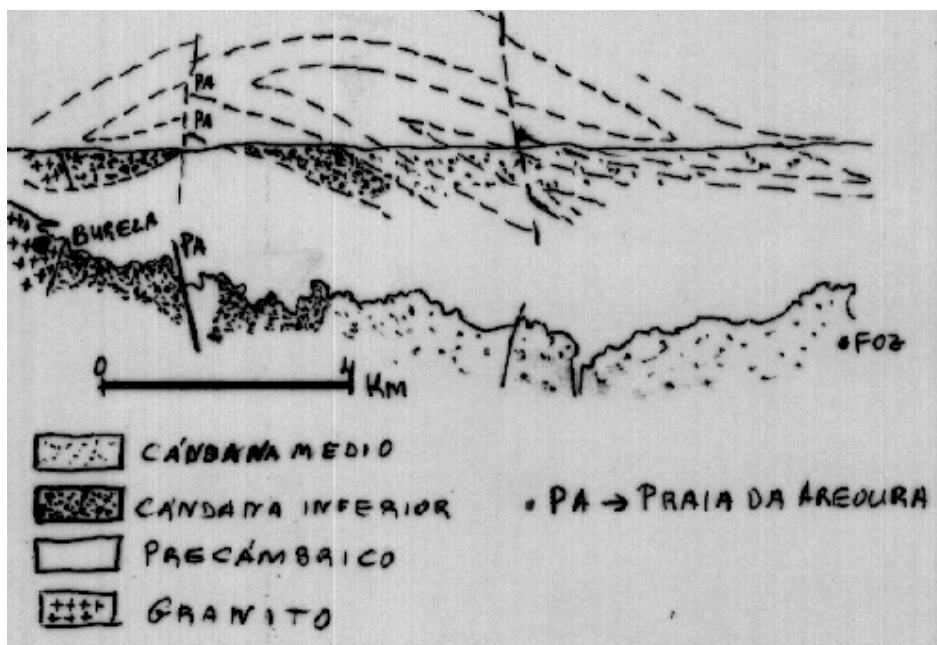

Fig. 1 Mapa xeolóxico da costa de Lugo

No mapa xeolóxico de Galicia ou incluso no de España pódese situar con exactitude a zona de Castrelo, xa que xustamente neste punto da costa de Lugo, hai unha clara diferenciación de cores que representan un contacto entre

materiais distintos, os granitos do batolito de San Cibrao-Burela e os materiais metamórficos colindantes pertencentes ó baseamento da “rasa” cantábrica.

No mapa da figura 1, e no corte xeolóxico da figura 2, pode situarse a zona proposta para a visita desde o contacto de Castrelo ata preto da falla da Areoura. Esta falla só se pode recoñecer polas rochas que afloran na praia. Polo lado de Burela aparecen as cuarcitas da Formación Cándana inferior pertencentes ó Cámbrico inferior, e pola outra beira, cara a Cangas de Foz, os

xistos da serie de Vilalba que son Precámbricos.

Fig. 2 Esquema e corte xeolóxico entre Burela e Foz

Nesta área, ademais dun estudio conxunto da xeoloxía da zona, podemos diferenciar dous puntos de interese : a zona de Castrelo e a zona do Perdouro.

ZONA DE CASTRELO.

Castrelo é unha antiga praia, hoxe ocupada por materiais de recheo, situada no peirao sur de Burela. Nesta zona, de pouco máis de trescentos metros cadrados, pode observarse claramente o contacto entre o batolito de San Cibrao e as cuarcitas da formación Cándana pertencentes ó Cámbrico inferior. Neste punto podemos situa-lo comenzo da “rasa cantábrica”.

O batolito de San Cibrao está formado por granito de dúas micas de gran groso e a súa orixe está relacionada cunha das fases da oroxenia hercínica. Na

zona de Burela atópase bastante alterado dando lugar a xabre e facendo posible a existencia dunha mina de caolín explotada por E.C.E.S.A. para complementa-la de Fazouro. Na ribeira granítica de Burela tamén é posible observar pías e cacholas, así como outras formas de erosión dos granitos.

ZONA DO PERDOURO.

No contacto da zona de Castrelo comencan as cuarcitas da Formación Cándana aparecendo nesta zona fortemente pregadas o que da lugar a unha serie de pequenos pregues (Fig. 3) que aparecen de maneira continua por toda a parede do acantilado ata un dique de cuarzo, no lugar chamado Igrexa de Coedo, a uns 500 metros da enseada de Castrelo. Desde este punto ata a falla

da Areoura estes pregues vanse facendo cada vez máis amplos ata acabar formando estratos inclinados nos que xa non se pode recoñecer ningunha estrutura un regamento.

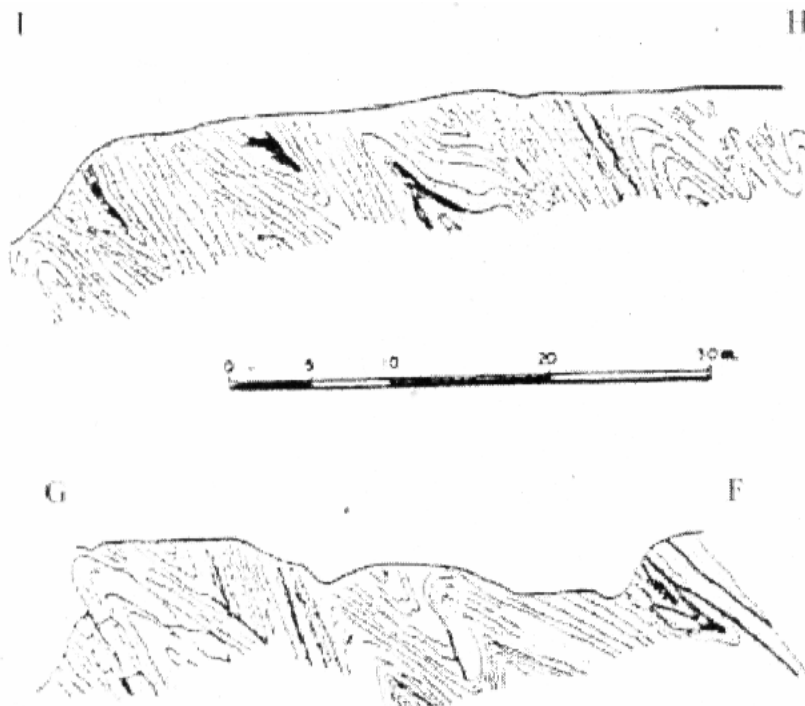

Fig. 3

Estes pequenos pregues están situados no flanco inferior dun pregue deitado de maior tamaño (o sinclinal de Nois) só observable nun corte xeolóxico como o da figura 2. A singularidade destes pregues, desde o punto de vista didáctico, é, polo seu tamaño, a fácil visualización dos mesmos, sendo incluso posible, nalgún deles, facer medidas de buzamento, dirección, etc.

Os pregues desta zona presentan as charnelas en forma “Y” e os flancos arrosariados debido á presenza, entre os estratos de cuarcita, dun material plástico formado por arxilas que fixo presión sobre as mesmas durante a deformación.

O lugar chamado “Igrexa de Coedo” é un arco traballado polo mar sobre as cuarcitas con intrusións de cuarzo cristalizado, no que se pode atopar distintas variedades deste mineral.

Ademais dos pregues, na parte superior do acantilado, tamén se poden observa-los depósitos da “rasa”, destacando, pola súa horizontalidade, a superficie traballada polo mar noutros tempos. Os depósitos da rasa están formados por sedimentos rodados e areas moi semellantes ós que hoxe se

poden observar na praia estudiada, polo que é fácil deducir cal foi o seu proceso

de formación.

ORGANIZACIÓN DA VISITA

A zona proposta para o estudo dos pregues é unha praia pedregosa que queda cuberta de marea alta, polo que é necesario consultar unha táboa de mareas antes de realiza-la visita. Dadas as características desta praia (zona intermareal con algas, pozas e pedras) tamén é recomendable a utilización de roupa adecuada (botas de auga).

Para realizar unha visita á zona xeolóxica de Castrelo pódese chamar ós seguintes teléfonos :

Concello de Burela : 982 58 60 00, Fax : 982 58 59 45

Oficina de Información de Turismo : 982 58 06 09

Neste caso o persoal do Concello axudará ós interesados a organiza-lo itinerario, facilitando información, guía, etc., e concertando outras visitas posibles para completa-la excursión, como pode ser por exemplo, a visita ó lavadeiro de caolín de ECESA e á fábrica de Gres Burela de Materiais Cerámicos, completando desta maneira a excursión co que poderíamos chamar “a ruta do caolín”.

BIBLIOGRAFÍA:

Bastida, F. y Pulgar, J.A. (1978). La estructura del manto de Mondoñedo entre Burela y Tapia de Casariego (Costa cantábrica, NW de España). Trabajos de Geología, Univ. De Oviedo.

Mapa Geológico de España

E. 1 : 50.000

Hoja de Foz, 9, 8-3